

LINNUNHAUKUN PALKINTO- JA YLITUOMAREIDEN KOULUTUS, PÄTEVÖINTI SEKÄ TOIMINTA

Merkitty tiedoksi Suomen Pystykorvajärjestön hallituksessa 25.7.2018
Voimassa 1.8.2018 alkaen.

Tämä ohje täydentää linnunhaukun osalta oheisesta osoitteesta löytyvää Suomen Kennelliiton 5.3.2013 antamaa yleisohjetta.

https://www.kennelliitto.fi/sites/default/files/media/palkintojaylituomareiden_koulutus_patevoiminen_toiminta.pdf

1. PALKINTOTUOMARIKOULUTUS

Palkintotuomarikoulutusta järjestävät kennelpiirit ja niiden jäsenyhdistykset sekä rotujärjestöt. Kurssien järjestäminen sekä niille hakeminen on sanottu kennelliiton yleisohjeessa. Kurssien johtajina toimivat linnunhaukun ylituomarit, jotka ovat piirikouluttajia tai kennelpiirin tapahtumaan hyväksymiä kouluttajia.

1.1 PALKINTOTUOMARILLE ASETETUT VAATIMUKSET

Linnunhaukkukokeen palkintotuomariksi aikovan on oltava

- perehtynyt jonkin lintua haukkuvan koirarodun toimintaan maastossa,
- luonteensa ja arvostelukykyensä puolesta tehtävään sopiva,
- riittävän hyvässä fyysisessä kunnossa,
- tehtävään riittävän hyväkuuloinen (palkintotuomarin vakituisesti käyttämä kuulolaite on linnunhaukkukokeessa sallittu) ja
- 18 vuotta täyttänyt henkilö (kouluttautumisen voi aloittaa aikaisemmin).

Palkintotuomarin on lisäksi oltava Suomen Kennelliiton, Suomen Pystykorvajärjestön tai Suomen Laikajärjestön henkilöjäsen.

1.2. PALKINTOTUOMARIN PERUSKURSSI

Palkintotuomarin peruskurssin tarkoituksena on kouluttaa päteviä ja vastuustaan tietoisia palkintotuomareita. Kurssi sisältää teoriakoulutuksen ja kaksi harjoitusarvostelua.

Palkintotuomarikurssille osallistuvan on tutustuttava ennakolta kurssin johtajan ilmoittamaan kurssimateriaaliin, joka on saatavissa Suomen Pystykorvajärjestön kotisivuilta.

Teoriakoulutus kestää vähintään kuusi tuntia ja se sisältää sääntöluennon sekä sovelletun harjoituksen. Koulutus voidaan järjestää yhtenä päivänä tai kahtena iltana.

Harjoitusarvostelut suoritetaan linnunhaukkukokeissa kahdelle eri ylituomarille. Harjoitusarvostelun voi ottaa vastaan kokeen ylituomarin lisäksi hänen nimeämänsä muu ylituomari, esimerkiksi samassa kokeessa palkintotuomarina toimiva ylituomari. Harjoitusarvostelut

otetaan vastaan aina fyysisessä tapaamisessa, ei esimerkiksi puhelimen tai sähköpostin välityksellä.

Hyväksytyyn harjoitusarvosteluun vaaditaan linnunhaukkutyöskentelyä. Omalle koiralle voi tehdä vain yhden harjoitusarvostelun.

Harjoitusarvostelut on suoritettava kahden peruskurssin jälkeisen koekauden aikana. Myöhemmin suoritettavat arvostelut hyväksytään, jos kokelas on pyrkinyt tekemään niitä perättäisinä koekausina, mutta niitä ei ole hyväksytty puuttuvan haukkutyöskentelyn takia.

Palkintotuomarin päteväntä eli tuomarioikeuden anominen on sanottu Kennelliiton yleisohjeissa.

1.3 PALKINTOTUOMARINA TOIMIMINEN

Linnunhaukkukokeessa arvostelevalla palkintotuomarilla on oltava voimassa oleva arvostelu-oikeus. Säilyttääkseen linnunhaukkukokeen arvostelu-oikeuden on palkintotuomarin täytettävä palkintotuomarille asetetut vaatimukset (kohta 1.1) sekä

- toimittava linnunhaukkukokeessa vähintään yhden kerran kahden koekauden aikana palkintotuomarina, ylituomarina (ylituomari) tai koiranohjaajana taikka
- osallistuttava kyseisenä aikana jatko- tai täydennyskoulutukseen.

Arvostelu-oikeus todetaan kokeen ylituomarin tai kurssin johtajan palkintotuomarikorttiin tekemistä merkinnöistä. Palkintotuomarin kannattaa huolehtia, että hän saa koekautena ainakin yhden merkinnän jostain yllä sanotusta toiminnasta.

1.4 PALKINTOTUOMAREIDEN JATKOKOULUTUS

Jatkokoulutuksen tarkoitus on pitää yllä palkintotuomareiden osaamista, yhtenäistää linnunhaukkukokeen arvostelua tai palauttaa menetetty arvostelu-oikeus. Arvostelu-oikeuden palauttava jatkokoulutus on

- osallistuminen varsinaiseen jatko- tai täydennyskoulutukseen taikka palkintotuomarin peruskurssille,
- jatkokoulutuksen suorittaminen etänä tai
- yhden hyväksytyyn harjoitusarvostelun suorittaminen (kuten tuomarikokelas).

Etä-jatkokoulutus sisältää sääntökertauksen ja hyväksytysti suoritettujen harjoitustehtävien.

Jos palkintotuomarilla ei ole arvostelu-oikeuden säilyttävää toimintaa kahdeksaan vuoteen, hänen on suoritettava palkintotuomarin peruskurssi (pl harjoitusarvostelut).

2. YLITUOMARIKOULUTUS

Linnunhaukun ylituomarikoulutus tapahtuu kennelpiireissä ja Suomen Pystykorvajärjestössä. Koulutuksen tarkoituksena on kouluttaa päteviä ja vastuustaan tietoisia linnunhaukkukokeen ylituomareita.

Kennelpiirit valitsevat henkilöt ylituomarikoulutukseen Kennelliiton yleisohjeen mukaisella tavalla. Linnunhaukun ylituomariksi aikovalla on yleisten vaatimusten lisäksi oltava suoritettu jäljempänä sanottu rotujärjestön ennakkovalmennus.

Linnunhaukun ylituomarikoulutus jakautuu neljään vaiheeseen:

1. Rotujärjestön ennakkovalmennus
2. Kennelpiirin järjestämä ylituomareiden peruskurssi
3. Suomen Pystykorvajärjestön järjestämä erikoistumiskoulutus
4. Ylituomarikokelaan harjoitusarvostelut.

2.1 YLITUOMARIKSI AIKOVALLE ASETETTAVAT VAATIMUKSET JA ROTUJÄRJESTÖN ENNAKKOVALMENNUS

Linnunhaukkukokeen ylituomariksi aikovan yleiset vaatimukset:

- Oltava Suomen Kennelliiton sekä Suomen Pystykorvajärjestön tai Suomen Laikajärjestön henkilöjäsen.
- Oltava pätevyity linnunhaukkukokeen koetoimitsija.
- Oltava luonteensa ja arvostelukykyensä puolesta tehtävään sopiva. Hänen on ymmärrettävä, mitä Kennelliiton myöntämä ylituomarin pätevyys edellyttää kaikessa hänen kenneltoiminnassaan: ylituomarina, palkintotuomarina, kouluttajana, koiranohjaajana jne.
- Oltava riittävän hyvässä fyysisessä kunnossa ja hänellä on oltava henkiset ominaisuudet tehtävään.
- Pystyttävä palkintotuomareiden ja koetoimihenkilöiden koulutukseen.

Ylituomarikokelaalla on oltava linnunhaukkukokeen palkintotuomarikortti ja voimassa oleva linnunhaukkukokeen arvostelu-oikeus.

Rotujärjestön ennakkovalmennuksena ylituomariksi aikovalta vaaditaan vähintään seuraava kokemus:

- On osallistunut ohjaamallaan koiralla linnunhaukkukokeeseen.
- On toiminut linnunhaukkukokeen palkintotuomarina vähintään 20 kertaa vähintään viidellä eri koekaudella.
- On osallistunut linnunhaukkukokeiden järjestelyihin vähintään kolme kertaa toimien niissä vähintään yhden kerran koetoimikunnan puheenjohtajan tai vastaavan koetoimitsijan tehtävissä.

2.2 LINNUNHAUKUN YLITUOMAREIDEN ERIKOISTUMISKOULUTUS

Suomen Pystykorvajärjestö järjestää linnunhaukun ylituomareiden erikoistumiskoulutuksen. Kouluttajina toimivat järjestön nimeävät linnunhaukkukokeiden pääkouluttajat.

Pääkouluttajat valitsevat kokelaat erikoiskurssille linnunhaukkukokeen lisävaatimukset täyttävistä ylituomarin peruskurssin hyväksytysti suorittaneista henkilöistä. Kokelaan on haettava kurssille ylituomarin peruskurssia seuraavien kahden kalenterivuoden aikana. Painavasta syystä kokelas voidaan hyväksyä myös seuraavalle järjestettävälle kurssille.

Pääkouluttajat lähettävät valinnan tiedoksi Suomen Pystykorvajärjestön hallitukselle. Hallitus voi erittäin painavasta syystä valita kurssille henkilön, joka ei täytä kaikkia ennakoivalmennuksen vaatimuksia. Hallitus myös vahvistaa pääkouluttajien tekemän kielteisen päätöksen, jos se johtuu muusta syystä kuin puutteellisista ennakoivalmennuksen vaatimuksista.

Erikoistumiskoulutuksen jälkeen ylituomarikokelaan on osattava perusteellisesti kaikki linnunhaukkukokeessa tarpeelliset säännöt ja ohjeet. Hänen pitää sisäistää sellainen toimintatapa, jolla kokeen lopputulos on tasapuolinen ja oikea.

Linnunhaukkukokeen erikoistumiskoulutus sisältää ainakin seuraavat kokonaisuudet:

- Koesääntöjen ja arvosteluohjeiden perusteellinen soveltaminen kokeessa harjoitus-tilanteiden käsittelynä,
- ylituomarin toimintaohjeet,
- koetoimitsijaohjeet,
- koemuotoa koskevat yleiset säädökset,
- koemuodon koeasiapaperit ja
- ongelmatilanteet ja niiden käsittely

Kurssin päätteeksi on suoritettava hyväksytysti ylituomarin puhuttelu ja kirjallinen koe.

2.3 YLITUOMARIKOKELAAN HARJOITUSARVOSTELUT

Linnunhaukkukokeen ylituomarikokelaan on suoritettava kahden erikoistumiskurssin jälkeisen koekauden aikana hyväksytyt ylituomariharjoittelut niin, että harjoitteluja on ainakin kaksi ja arvosteltava koiramäärä harjoitteluissa on yhteensä ainakin 15 koiraa. Ylituomariharjoittelut tehdään arpakokeissa kahden kokeneen (yli 5 vuotta toimineen) ylituomarin vastaanottamana.

Ylituomarioikeuksien hakeminen on sanottu Kennelliiton yleisohjeessa. Rotujärjestön lausunnon antaa pääkouluttajien puheenjohtaja, jolle hakemus lähetetään suoritettujen harjoittelujen jälkeen.

2.4 YLITUOMARINA TOIMIMINEN

Säilyttääkseen linnunhaukkukokeen ylituomarin arvostelu-oikeuden on ylituomarin Kennelliiton yleisohjeen mukaisesti osallistuttava hänelle suunnattuun jatkokoulutukseen vähintään joka toinen kerta ja hänen on toimittava ylituomarin, palkintotuomarin tai koetoimitsijan tehtävissä taikka osallistuttava kokeisiin koiranohjaajana tai kilpailijana vähintään kerran kahden koekauden aikana.

Ylituomarilla on lisäksi oltava linnunhaukkukokeen palkintotuomarikortti ja voimassa oleva linnunhaukkukokeen arvostelu-oikeus. Tästä vaatimuksesta voidaan poiketa, jos ylituoma-

ri luopuu palkintotuomarikortista heikentyneen kuulon tai fyysisen kunnon takia. Kennelpiirin linnunhaukkukokeen piirikouluttajan on ilmoitettava linnunhaukkukokeiden pääkouluttajille oman kennelpiirinsä ylituomarista, jonka palkintotuomarin arvostelu-oikeus ei ole voimassa.

2.5 YLITUOMAREIDEN JATKOKOULUTUS

Suomen Pystykorvajärjestö järjestää linnunhaukun ylituomareiden jatko- ja täydennyskoulutukset. Jatko- ja täydennyskoulutuksissa käsitellään lajikohtaisten asioiden lisäksi Kennelliiton yleiset kokeisiin ja kilpailuihin tulleet muutokset sekä yhtenäistetään kokeiden järjestämisen ja koirien arvostelun käytäntöjä.

2.6 YLITUOMARIOIKEUKSIEN PERUUTTAMINEN JA PALAUTTAMINEN

Ylituomarioikeuksien poistaminen, peruuttaminen ja palauttaminen tapahtuvat Kennelliiton yleisohjeessa sanotulla tavalla.

Mikäli ylituomari ei täytä jatkokoulutusvelvoitettaan tai hänellä ei ole linnunhaukun palkintotuomarikorttia taikka arvostelu-oikeutta (pl edellä sanottu luopuminen heikentyneen fyysisen kunnon tai kuulon takia), Suomen Pystykorvajärjestön linnunhaukun pääkouluttajat esittävät Kennelliitolle ylituomarin arvostelu-oikeuden peruuttamista.

Kun ylituomari arvostelu-oikeuden peruuttamisen jälkeen osallistuu jatkokoulutukseen tai hänelle palautetaan linnunhaukun palkintotuomarikortti taikka arvostelu-oikeus, pääkouluttajat esittävät Kennelliitolle arvostelu-oikeuden palauttamista.

Mikäli ylituomarin arvostelu-oikeus on ollut peruutettuna yhtäjaksoisesti yli kahdeksan vuotta, hänen on osallistuttava uudelleen ylituomarin erikoistumiskurssille ja suoritettava se hyväksytysti. Tämän jälkeen hänen arvostelu-oikeutensa esitetään palautettavaksi.

3. TÄYDENNYSKOULUTUKSET SÄÄNTÖMUUTOSTEN YHTEYDESSÄ

Suomen pystykorvajärjestön hallitus päättää linnunhaukkukokeiden sääntö- ja arvosteluohjeiden muutosten yhteydessä ylituomareiden ja palkintotuomareiden täydennyskoulutusvelvoitteista. Pääkouluttajat tiedottavat velvoitteista kennelpiirejä ja julkaisevat ne rotujärjestöjen julkaisuissa.

Mikäli ylituomari ei osallistu täydennyskoulutukseen määräaikaan, ylituomarioikeus peruutetaan ja palautetaan samoin kuin laiminlyödyn jatkokoulutuksen kohdalla. Palkintotuomarin poistunut arvostelu-oikeus palautuu suoritettuna täydennyskoulutuksen jälkeen.

Peruskurssin suorittaneen palkintotuomarikokelaan ei tarvitse käydä sääntömuutoksen takia uutta peruskurssia, vaan hänen on osallistuttava palkintotuomareiden täydennyskoulutukseen. Myös vanhojen sääntöjen aikana suoritettua palkintotuomariharjoittelua jäivät voimaan.